

РЕШЕНИЕ

№ 3477

гр. София, 28.05.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 07.05.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **5296** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203-чл.207 от АПК.

Предявен е иск с правна квалификация чл.1 ал.1 ЗОДОВ.

Образувано е по подадена искова молба на [фирма], представлявано от Т. Н. Г. за осъждане на ответника Агенция „Митници“ да заплати на ищеца обезщетение на претърпени имуществени вреди в размер на сумата от 776.13 лева, настъпили от отмяната на Решение № 552/07.10.2008г. на Началника на Митница Аерогара С. за периода 11.04.2008г.-02.03.2011г., заедно със законната лихва, считано от 31.10.2011г. до окончателното изплащане на вземането.

В обстоятелствената част на исковата молба се излагат следните релевантни за спора твърдения: Ищецът посочва, че на 09.04.2008г. е осъществил внос на стоки с ЕАД № 08BG005102H0020649/09.04.2008 г. След извършена физическа проверка, за част от стоките, служителите от отдел „Тарифна политика“ са определили по-високи цени, обективирани в становище. Въз основа на това становище, митническите служители приели декларацията, като определили депозит в размер на 2 163.91 лв. За да освободи от митнически контрол стоките, на 11.04.2008 г. дружеството е внесло определения депозит, след което стоката е била освободена. Дружеството е поискало връщане на депозита, тъй като не е било съгласно с така определения допълнителен размер на вземанията. Вместо да възстанови сумата, началникът на Митница Аерогара С. определил нова по-висока митническа ставка на проверените стоки, с решение № 552/07.10.2008г., като в решението посочил, че по този внос е събран

депозит от 2 194.00 лв. Решението е оспорено пред АССГ, който с решение № 97/23.12.2009г., постановено по адм.дело № 1751/2009г., е отменил решение № 552/07.10.2008г. на Началника на Митница Аерогара С.. След влизане в сила на решението на АССГ на 14.06.2010г., събраният депозит е следвало да се освободи незабавно, но вместо това, той е освободен едва на 02.03.2011г. Счита, че е налице вреда от отменен административен акт, изразяваща се в пропуснатата полза, която е последица от незаконосъобразния акт. Излага се още, че ако дружеството е имало възможност да използва посочената сума, то би осъществило увеличаване на своето имущество, най-малко със сумата от 776.13 лв. Размерът на вредата е съизмерим с размера на пропуснатата печалба, но не по-малко от размера на законната лихва, като размера на вредата е определен като лихва върху задържаната сума от 2 164.00 лв. за периода от внасяне на депозита – 11.04.2008г. до неговото възстановяване – 02.03.2011г. Претендира се и законната лихва за забава върху сумата от 776.13 лева от датата на подаване на исковата молба – 31. 10. 2011 г. до окончателното изплащане на сумата.

Съдът е сезиран с осъдителен иск за сумата от 776.13 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди, настъпили от незаконосъобразната дейност на ответника. Заявено е и искане за присъждане на направените в настоящия процес разноски, които съгласно представения списък по чл.80 от ГПК възлизат на стойност от 325.00 лева.

Ответникът – Агенция „Митници“ е депозирал писмен отговор по чл.131 ГПК във вр. чл.144 АПК на 24.09.2020г. В него се оспорва изцяло исковата претенция, като неоснователна и недоказана. В проведеното открито съдебно заседание на 07.05.2021г. процесуалният представител на ответната страна юрк. С. А., моли да бъде поставено решение, с което предявеният иск да бъде отхвърлен, както и да се присъди юрисконсултско възнаграждение.

Заклучението на прокурора от Софийска градска прокуратура е, че исковата претенция е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.- град, след преценка поотделно и в съвкупност на събраните по делото писмени доказателства, доводите и становищата на страните, приема за установено следното от фактическа страна:

С Решение № 552 /07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара С. е определена нова митническа стойност на внесени от ищеца [фирма] стоки от Турция с ЕАД 08BG005102H0020649/09.04.2008г. и е определено ДДС за доплащане в размер на 2 163.91 лева /две хиляди сто шестдесет и три лева и деветдесет и една стотинки/. Предвидено е след влизане в сила на решението, учреденият от дружеството депозит от 2 164.00 /две хиляди сто шестдесет и четири/ лева да бъде усвоен за погасяване на така определеното задължение.

С преводно нареждане от 11.04.2008 г. /л. 26 от делото/ е внесена сумата от 2 164.00 /две хиляди сто шестдесет и четири/ лева депозит за стоките по горепосочения ЕАД. С молба от управителя на дружеството вх. № 26-00-3699/29.07.2008г. е поискано от началника на Митница Аерогара С. да възстанови общо сумата в размер на 74 946.31 /седемдесет и четири хиляди деветстотин четиридесет и шест лева и тридесет и една стотинки/ лева, внесена като депозити по общо 39 ЕАД, между които и ЕАД № 08BG005102H0020649 /09.04.2008г., относно внесения депозит в размер на 2 164.00 лева.

С Решение № 97 /23.12.2009г., постановено по адм. дело № 1751/ 2009 г. по описа на

АССГ, I-во отделение, 16 състав е отменено Решение № 552/07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара С..

С Решение № 7940/ 14.06.2010г. по адм. дело № 2848/2010г. по описа на Върховния административен съд, Първо отделение е оставен в сила съдебният акт на първоинстанционния съд.

С преводно нареждане от 02.03.2011г. /л. 27 от делото/ от страна на митническите органи е възстановен внесеният депозит по Решение № 552/ 07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара С..

С Решение № 2103/10.02.2020г. по адм. дело № 1016/2018 г. по описа на ВАС на РБ, III-то отделение е било отменено решение № 6129/30.10.2017г. по адм. дело № 4251/2017г. на АССГ. Делото е върнато за ново разглеждане и са дадени указания за разделянето на исковите претенции.

Ищецът твърди, че депозитът е определен незаконосъобразно, като единственият начин за освобождаване на стоката от митнически контрол е било неговото внасяне. Поради несъгласие с така определения размер, е оспорен актът на административния орган, като с влязло в сила съдебно решение е установено, че решението е незаконосъобразно. Предвид това дружеството твърди, че е претърпяло вреди, в размер на пропуснатата печалба равняваща се на сумата от 776.13 /седемстотин седемдесет и шест лева и тринадесет стотинки/ лева, която загуба представлява размера на законната лихва върху сумата от 2 164.00 лева за периода, за който е задържана, а именно от 11.04.2008г. до 02.03.2011 г.

При така установените факти, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.- град, обосновава следните правни изводи :

Предявеният иск е процесуално допустим, като подаден от страна, която има правен интерес от водене на настоящото производство, а ответникът е пасивно легитимиран по претенцията. След като са въведени твърдения за причинена вреда на ищеца, която е в причинна връзка с отменен по съдебен ред акт на административен орган, е налице спор по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за вреди от административна дейност, който е подсъден на административните съдилища и в частност, на Административен съд [населено място]-град.

Отговорността по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди по своя характер е обективна, т.е. не е необходимо наличие на вина. Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините носят отговорност за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, като когато вредите са причинени от незаконно действие или бездействие, незаконосъобразността на действието или бездействието се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение. Разпоредбата урежда предпоставките, при които възниква задължение за поправяне на причинените вреди, като фактическият състав, при осъществяването на който се поражда правото на обезщетение за вреди, включва следните елементи: вреда, незаконен акт, действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност; причинна връзка между вредата и акта, действието и/или бездействието.

Държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали те са причинени виновно от отговорното длъжностно лице. Пасивно легитимираният

ответник по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, срещу когото следва да се предяви иска за обезщетение, съгласно чл. 205 от АПК е юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Под „орган” и по смисъла на § 1 т.1 ДР на АПК в случая се има предвид този държавен орган, чиито длъжностни лица със своите действия и/или бездействия са причинили вреди на граждани. Ето защо, Агенция „Митници“, като административен орган се явява надлежния ответник по предявения иск по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Ищецът [фирма], представлявано от Т. Н. Г., извежда своята претенция за обезщетение от твърдението, че вредите са му причинени от незаконосъобразно издаден акт – решение № 552/07.10.2008г. което е отменено по съдебен ред с влязло в законна сила на 14.06.2010г. решение. Доказана е първата от визираните по-горе предпоставки - отменен като незаконосъобразен административен акт.

По отношение на заявените имуществени вреди, съдът излага следните аргументи:

В периода от 11.04.2008г. до 02.03.2011г. ищецът не е могъл да разполага със сумата от 2 164.00 лева. След като дружеството е било лишено от възможността да ползва собствените си средства в посочения по-горе размер, е понесло вреди под формата на пропуснати ползи и техният минимален размер е съизмерим със законната лихва за периода на задържането на сумата.

Ако не беше издадено незаконосъобразното решение на началника на Митница Аерогара С., дружеството не би дължало внасяне на сумата от 2 164.00 /две хиляди сто шестдесет и четири/ лева депозит за осъществения внос, поради което за времето от нейното внасяне – 11.04.2008г. до възстановяването ѝ обратно, дружеството не е могло да се ползва от нея. Установява се и причинна връзка между действията на органи на Агенция „Митници“ и претърпените вреди. Не е изтекла погасителната давност за реализиране на вземането, защото исковата молба /л. 10 – 11 от делото/, с която се претендира общата сума от 52 372.00 /петдесет и две хиляди, триста седемдесет и два/ лева, е предявена на 31.10.2011г.

По силата на чл. 220 от Закона за митниците /ЗМ/ актът на началника на Митница Аерогара С. е индивидуален административен акт, който подлежи на обжалване по реда на АПК. При липса на изрична норма в специалния закон, за съдебното обжалване важи общата разпоредба на чл. 166, ал. 1 от АПК, според която съдебното оспорване на решението е спряло изпълнението. Изпълнително основание по см. на чл.268 АПК е единствено влезият в сила индивидуален административен акт, какъвто в случая не е налице. При упражнено право на съдебно оспорване, за жалбоподателя не е било налице законово задължение за внасяне на определените с оспореното решение публични задължения. Още повече, че депозитът е внесен в по-ранен етап /на 11.04.2008г./ от датата на постановяване на акта на 07.10.2008 г., поради което ищецът се е лишил от паричните си средства в момент, в който не са били определени допълнителни публични вземания, още по-малко е налице влязъл в сила акт за това. Така определеният депозит не е внесен по едностранно желание на ищеца, а е вследствие на разпореждане на митническите органи. От друга страна, дори и при учредяване на банкова гаранция, дружеството пак би претърпяло имуществени вреди, свързани с тази гаранция, които биха били отново причинени от разпорежданията на служителите на ответника. Съдът възприема тезата на ищеца, че освобождаването на стоките по ЕАД № 08BG005102H0020649/09.04.2008г. е било възможно единствено след учредяване на депозит. Това задължение произтича пряко

от чл. 80, ал. 1 от ЗМ /ред. към датата на вноса/, според който когато приемането на митническата декларация поражда митническо задължение, вдигането на стоките, се разрешава само ако митническото задължение е заплатено или обезпечено. Внесеният депозит в пари представлява обезпечение, осигуряващо плащането на митническото задължение /чл. 190 от ЗМ, в относимата редакция/. Връзката между учредения депозит и допълнително установените с Решение № 552/07.10.2008г. публични задължения следва от самия текст на акта, с който ищецът е задължен да заплати публични задължения в размер на 2 163.91 /две хиляди сто шестдесет и три лева и деветдесет и една стотинки/ лева, т.е. размерът на събрания депозит и на допълнително установените публични задължения съвпадат.

Според чл. 197, ал. 1 от ЗМ /ред. към момента на възникване на митническите задължения/ обезпечението не се освобождава, докато митническото задължение, за което е било представено, не се погаси или може да възникне отново. Обезпечението се освобождава незабавно, след като митническото задължение се погаси или вече не може да възникне. Отмяната на акта има обратно действие, т.е. с обратна сила отпадат разпоредените с него задължения за допълнителни публични вземания, респ. учредения във връзка с тях депозит. С отмяната на акта за задълженото лице възниква право на възстановяване на сумите, внесени във връзка с него. Съгласно легалното определение по чл. 235, § 1, б. "а" от Регламент /ЕО/ № 2913/92 „възстановяване“ е връщане в пълен или частичен размер на заплатените вносни или износни сборове. Възстановяването или опрощаването на вносни или износни сборове се разрешава след подаването на молба пред съответното митническо учреждение преди изтичането на срок от три години, считано от датата, на която длъжникът е бил уведомен за тези сборове. Когато митническите органи установят самостоятелно в този срок някое от обстоятелствата по § 1, първа и втора алинея, те пристъпват служебно към възстановяване или опрощаване /чл. 236, § 2 от Регламент /ЕО/ № 2913/92/. В случая спорът не е относно правото на възстановяване на митническите задължения, доколкото депозитът е възстановен на 02.03.2011г., а относно основаниято и размера на претендираните от ищеца имуществени вреди. Според съда не е налице отрицателната предпоставка по чл. 8, ал. 3 от ЗОДОВ, тъй като специалният закон – Закон за митниците или Регламент /ЕО/ № 2913/92 /приложим към момента на възникване на задължението/ не уреждат специален ред за търсене на претендираната обезвреда. Действително, чл. 235 и чл. 236 от Регламент /ЕО/ № 2913/92 уреждат ред за подаване на молба за възстановяване на митните сборове, а по аргумент на чл. 241 от него, митническите органи следва да постановят решение за възстановяване. В случая този ред е неприложим, тъй като утежняващият административен акт е отменен по съдебен ред и възникналото от неговата отмяна задължение за възстановяване на внесения депозит е изпълнено на 02.03.2011г. Основанието за обезщетяване на твърдяната имуществена увреда поради неизползване на паричните средства от момента на тяхното внасяне на 11.04.2008 г. до възстановяването им на 02.03.2011г. е по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ /вж. в същия смисъл Решение № 1182 от 24.01.2020 г. по адм. дело № 2928/2018г. на ВАС на РБ, III-то отделение, постановено по идентичен случай и между същите страни/.

С Тълкувателно решение № 3/12.12.2012 г. по т.дело № 3/2012г. на ОСГТК на ВКС на РБ е дадено разяснение относно обезщетяване на вредите по чл. 82 от ЗЗД. Според него установяването на пропуснатата полза се основава на

предположение за състоянието, в което имуществото на кредитора би се намирало, ако длъжникът беше изпълнил точно задължението си, съпоставено с имуществото му към момента на неизпълнението. Тъй като пропуснатата полза представлява реална, а не хипотетична вреда, това предположение винаги трябва да се изгражда на доказана възможност за сигурно увеличаване на имуществото и не може да почива на логическо допускане за закономерно настъпване на увеличаването. В практиката на ВКС на РБ се приема, че макар и постановено по приложението на чл. 82 от ЗЗД, посоченото тълкувателно решение дава принципен отговор на въпроса за характера на пропуснатите ползи., именно: пропуснатата полза като вид имуществена вреда, настъпила в резултат на непозволено увреждане, се изразява в невъзможността да бъде реализирано определено имущество или парично оценен интерес. Всяко неосъществено увеличаване на имуществото, което е щяло да настъпи със сигурност, ако не би било осуетено от деликта, съставлява пропуснатата полза. Такава е както печалбата, която увреденият е могъл да получи от изпълнението на договор, осуетен от противоправно поведение на деликвента, така и всяка друга имуществена облага, която със сигурност пострадалият би реализирал, ако вредоносното действие не би настъпило. В случаите на извъндоговорна отговорност, каквато е отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, пропуснатите ползи са определяеми въз основа на опита и обичаите в практиката - при тях вредата произтича от нереализиране на сигурна възможност за увеличаване на актива на имуществото на кредитора. Сигурна възможност за увеличаване на имуществото ще е налице, когато на база доказани обективни факти и при обичайното развитие на нещата, отчитайки особеностите на конкретния случай, може да се направи достатъчно обоснован извод, че в патримониума на ищеца действително е могла да настъпи положителна промяна. Идентично тълкуване на характера на пропуснатите ползи като вид имуществена вреда е дадено и в практиката на Върховния административен съд на РБ в решение № 5856 от 17.05.2016г. по адм. дело № 5583/2015 г., според което установяването на пропуснатата полза се основава на предположение за състоянието, в което имуществото би се намирало, в случай че незаконосъобразният акт или действие, респ. бездействие, не бе рефлектирал върху него, съпоставено с имуществото към момента на увреждането. Само ако бъде доказано, че единствено по причина на въздействие върху имуществото от страна на незаконосъобразния юридически акт то е могло да бъде увеличено, претенцията може да се приеме за основателна. В решение № 5624 от 24.04.2014г. по адм. дело № 12662/2013г., III отд. на ВАС на РБ се

посочва, че пропуснатата полза представлява реална, а не хипотетична вреда, поради което това предположение винаги трябва да се изгражда на доказана възможност за сигурно увеличаване на имуществото и не може да почива на логическо допускане за закономерно настъпване на увеличаването. В решение № 1154/ 29.01.2019г. по адм. дело № 1338/2018 г. на ВАС на РБ е посочено, че не може да се приеме за доказано, че дружеството със сигурност е щяло да реализира ползите, които твърди, че е пропуснало, които могат да се присъдят като имуществена вреда, само ако имат сигурен характер и са в пряка причинна връзка с отменения като незаконосъобразен акт.

Визираното тълкуване, отнесено към настоящия случай, налага отговор на въпроса дали е имуществена облага, която ищецът със сигурност би реализирал, ако вредоносното действие не би настъпило, т.е. ако не следваше да учреди депозит за обезпечаване на митните сборове по Решение № 552/ 07.10.2008 г. Евентуално влагане на сумата от 2 164.00 /две хиляди сто шестдесет и четири/ лева в търговската дейност на ищеца на 11.04.2008г., в случай, че с нея не беше учредено спорното обезпечение, има за свой закономерен резултат получаването на търговска печалба.

Според задължителното тълкуване, дадено в Решение на СЕС от 18.01.2017г. по дело C-365/15г: „Когато вносни сборове, в това число антидъмпингови мита, се възстановяват, тъй като са били събрани в нарушение на правото на Съюза — което запитващата юрисдикция следва да провери — за държавите членки е налице задължение, произтичащо от правото на Съюза, да заплатят на правните субекти, които имат право на възстановяване, съответните лихви, считано от момента, в който възстановените мита са платени от тези правни субекти“. Ето защо размерът на пропуснатите ползи, които подлежат на обезщетение по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, поради техния сигурен характер, представлява лихвата за забава върху депозита от датата на учредяването му до датата на възстановяването на сумата, т.е. от 11.04.2008г. до 02.03.2011г., както ищецът правилно е определил процесния период. Това е така, тъй като ищецът незаконосъобразно е бил лишен от възможността да ползва за определен период от време собствените си средства, понасяйки вреди под формата на пропуснати ползи, съизмерими със законната лихва за забава. След влизане в сила на съдебния акт, с който е обявена незаконосъобразността на Решение № 552/07.10.2008г., Държавата дължи пълно репарирание на понесените вреди, с оглед на спазване на принципите на равностойност, ефективност, пропорционалност, както и на правото на собственост, прогласено от чл.

17 от Хартата на основните права на Европейския съюз „ ако някой бъде лишен от своята собственост в защита на обществения интерес, дължи му се справедливо и своевременно обезщетение за понесената загуба“. Законната лихва върху сумата от 2 164.00 /две хиляди сто шестдесет и четири/ лева за периода от 11.04.2008г. до 02.03.2011г. е в размер на 776.15 лева /седемстотин седемдесет и шест лева и петнадесет стотинки/, изчислена служебно от съда с помощта на приложението на НАП поместено на електронната страница на агенцията. Доколкото исковата претенция възлиза на сумата от 776.13 /седемстотин седемдесет и шест лева и тринадесет стотинки/ лева, именно в този размер тя трябва да бъде присъдена, ведно със законната лихва, считано от 31.10.2011г. до окончателното погасяване на вземането.

В заключение, доказани са всички предпоставки за ангажиране на отговорността на ответника на основание чл.1 ал.1 от ЗОДОВ за обезщетяване на претърпените от ищеца имуществени вреди, представляващи пропуснати ползи от отмененото, поради незаконосъобразност Решение № 552/07.10.2008г. на началника на Митница Аерогара С..

Съгласно чл.10 ал.3 от ЗОДОВ, „ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат или юрисконсулт, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска“. Ищецът претендира разноски в размер на 325.00 лв., от които 300.00 лева, представляващи заплатено адвокатско възнаграждение по договор за правна защита и съдействие от 20.10.2020г. Следва да се възстанови и сумата от 25.00 лева, която е внесената държавна такса за образуване на настоящото производство /платежно нареждане от 30.07.2020г., приложено на л.28 от делото/.

Мотивиран от гореизложеното, **АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град,** II-ро отделение, 22 състав на основание чл.1 ал.1 от ЗОДОВ

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА АГЕНЦИЯ „МИТНИЦИ“ с адрес: [населено място], [улица] да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от Т. Н. Г. със седалище и адрес на управление: С., район „О.“, [улица], ет.1, ап.1 сумата от 776.13 /седемстотин седемдесет и шест лева и тринадесет стотинки/ лева за периода от 11.04.2008г. до 02.03.2011г., заедно със

законната лихва, считано от 31.10.2011г. до окончателното изплащане.

ОСЪЖДА АГЕНЦИЯ „МИТНИЦИ“ с адрес: [населено място], [улица] да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от Т. Н. Г. със седалище и адрес на управление: С., район „О.“, [улица], ет.1, ап.1 сумата от 325.00 /триста и двадесет и пет/ лева на основание чл.10 ал.3 от ЗОДОВ.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховен Административен Съд на Република България с касационна жалба в 14-дневен срок от получаване на съобщението до страните за неговото постановяване.

Съдия: